

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Romana Horáčka, Ph.D., a soudců JUDr. Yvony Svobodové a JUDr. Michala Mědíka ve věci

žalobkyně: **ANTONIA senior services, s.r.o.**, IČO 241 53 621
sídlem Za školkou 104, 250 63 Čakovičky
zastoupená JUDr. Robertem Falbrem, advokátem
sídlem Kopeckého 1326/47, 169 00 Praha 6

proti
žalované: **J. P.**, narozená xxx
bytem xxx
zastoupená JUDr. Bc. Norbertem Naxerou, advokátem
nově sídlem Rebcova 555, 334 01 Přestice

o zdržení se jednání a poskytnutí přiměřeného zadostiučinění, **k odvolání žalované** proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 5. 2022, č. j. 3 Cm 7/2021-102,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce na náhradu nákladů odvolacího řízení do tří dnů od právní moci tohoto usnesení částku 2.238,50 Kč.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným usnesením soud prvního stupně zastavil odvolací řízení pro nezaplacení soudního poplatku za odvolání (výrok I.) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.).
2. V odůvodnění soud uvedl, že ve věci bylo rozhodnuto rozsudkem pro zmeškání ze dne 13. 1. 2022, č. j. 3 Cm 7/2021-60. Tento rozsudek byl napaden včasným odvoláním žalované, a proto ji soud prvního stupně vyzval usnesením ze dne 7. 3. 2022, č. j. 3 Cm 7/2021-87. Výzva byla žalované doručena dne 8. 3. 2022, a proto následující den počala běžet 15denní lhůta určená k úhradě soudního poplatku. Tato lhůta skončila dnem 23. 3. 2022, přičemž žalovaná požádala o osvobození od soudních poplatků až dne 25. 3. 2022, tedy po marném uplynutí stanovené lhůty.
3. S ohledem na uvedené proto soud prvního stupně postupoval dle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, a řízení o podaném odvolání zastavil. Na uvedeném nic nemění to, že soud prvního stupně chybně vyzval žalovanou k doložení poměrů v souvislosti s její žádostí o osvobození.
4. Výrok o náhradě nákladů vychází z § 146 odst. 2 a § 224 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“).

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Semeráková.

Proti usnesení podala žalovaná včasné odvolání. V něm uvedla, že dne 18. 2. 2022 podala blanketní odvolání proti rozsudku a zároveň požádala o jeho doručení. Soud prvního stupně zaslal žalované do datové schránky jejího zástupce výzvu k úhradě soudního poplatku. Žalovaná ve stanovené lhůtě nezaplatila soudní poplatek a nepožádala ani o osvobození od jeho placení, neboť byla v té době vážně nemocná, což může doložit lékařským potvrzením. Její zástupce odeslal žádost o osvobození až dne 25. 3. 2022, přičemž mu soud prvního stupně obratem zaslal formulář s prohlášením o poměrech. To by soud neučinil, pokud by považoval lhůtu za zmeškanou.

5. Zásadním zde je ale to, že soud zaslal výzvu k úhradě soudního poplatku již dne 8. 3. 2022, kdy ještě podané odvolání nebylo řádně odůvodněno a ani být nemohlo, protože rozsudek pro zmeškání nebyl žalované řádně doručen. Povinnost zaplatit soudní poplatek nevzniká, dokud odvolání či jiné podání účastníků řízení není projednatelné, a proto soud měl žalovanou vyzvat, aby odvolání doplnila. Až po případném doplnění by začala běžet lhůta pro zaplacení soudního poplatku. Soud prvního stupně zaslal obě výzvy najednou. Ve shrnutí zopakovala, že zmeškala lhůtu k podání žádosti o osvobození od soudních poplatků z omluvitelných (zdravotních) důvodů a že výzva k úhradě soudního poplatku byla předčasná. Proto žalovaná navrhla, aby odvolací soud zrušil napadené usnesení a rozhodl o její žádosti o osvobození od soudních poplatků.
6. Žalobkyně ve vyjádření k odvolání uvedla, že je nedůvodné. Žalovaná proti rozsudku nepodala blanketní odvolání, neboť bylo plně odůvodněné, čímž bylo projednatelné. Z odvolání je patrné, že žalovaná nesouhlasí s celým rozsudkem a dožaduje se zamítnutí žaloby. Dále žalobkyně uvedla, že splatnost soudního poplatku vzniká okamžikem podání odvolání, a proto soud správně vyzval žalovanou k jeho úhradě. V době rozhodování soudu, tedy v rozhodné době, neexistovaly žádné pochybnosti o projednatelnosti odvolání.
7. Je běžnou soudní praxí, že se výzvy k odstranění vad i k úhradě soudního poplatku zasílají společně. Navíc byl soudní poplatek vyměřen správně, vady odvolání byly odstraněny a lhůta k úhradě soudního poplatku marně uplynula. Žalovaná nyní účelově lpí na vadách odvolání. Zaslání formuláře v souvislosti s její žádostí o osvobození od soudních poplatků nic nemění na tom, že marně uplynula lhůta k jeho úhradě. Tvrzení o zmeškání lhůty z omluvitelných důvodů je irelevantní – žalovaná byla zastoupena, a proto nemůže být její dočasná zdravotní neschopnost důvodem, aby nemohla žádost o osvobození podat, když to mohl učinit její zástupce. Vedle toho žalovaná nespojila své odvolání s žádostí o prominutí lhůty. Odvolací soud by proto měl napadené usnesení potvrdit a přiznat žalobkyni náhradu nákladů řízení.
8. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal podle § 212 a následující o. s. ř. rozhodnutí soudu prvního stupně, a aniž by nařizoval jednání /§ 214 odst. 2 o. s. ř./, dospěl k závěru, že odvolání žalované není důvodné.
9. Z obsahu spisu se podává, že v předmětné věci byl vyhlášen rozsudek pro zmeškání ze dne 13. ledna 2022, č. j. 3 Cm 7/2021-60, jenž byl v souladu s § 49 o. s. ř. doručen žalované dne 14. 2. 2022 na adresu jejího trvalého pobytu. V této souvislosti lze uvést, že tato adresa je u ní uvedena také na později předložených plných mocí jejího zástupce a že zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, umožňuje občanům, aby podle jeho § 10 nahlásili adresu, kam jim mají být doručovány písemnosti, pokud se nezdržují na adrese místa trvalého pobytu. Právní úprava doručování je postavena na principu, že každý je sám odpovědný za existenci adresy pro doručování a za zajištění přijímání písemností na ní. Na uvedeném nemůže nic změnit ani „podnět“ žalobce ze dne 21. 4. 2021, v němž uvedl, že se žalovaná dočasně „zdržuje i na adrese“ v Milevsku.

10. Jen pro úplnost je třeba poukázat na to, že návrh žalované ze dne 3. 2. 2022 na zrušení rozsudku pro zmeškání dle § 153b odst. 4 o. s. ř. byl pravomocně zamítnut usnesením soudu prvního stupně ze dne 7. 3. 2022, č. j. 3 Cm 7/2022-84.
11. Proti rozsudku pro zmeškání podala žalovaná včasné odvolání ze dne 18. 2. 2022, přičemž se jedná o totožný text s jejím návrhem ze dne 3. 2. 2022. Dané odvolání má všechny zákonné náležitosti, tedy bylo v této podobě projednatelné, a to i pokud by nedošlo k jeho doplnění k výzvě soudu, jak se tomu stalo v této věci podáním žalované ze dne 25. 3. 2022 (upřesněno, že je podáno proti jeho výrokům II. až VI. a navrženo zamítnutí žaloby v plném rozsahu – původně nebyl upřesněn rozsah odvolání a v odvolacím návrhu bylo požadováno, aby bylo napadené usnesení zrušeno a aby byla žaloba zamítnuta). Argumentace žalované v odvolání o tom, že její odvolání proti rozsudku pro zmeškání bylo neprojednatelné, a proto jí neměla být zaslána výzva k úhradě soudního poplatku, tak není správná.
12. V souladu s tím, že podáním odvolání vznikla žalované poplatková povinnost (k tomu viz příslušnou pasáž odůvodnění napadeného usnesení), soud prvního stupně správně vyzval žalovanou usnesením ze dne 7. 3. 2022, č. j. 3 Cm 7/2021-87, k úhradě soudního poplatku za podané odvolání, a to do 15 dnů od doručení výzvy. Současně soud poučil žalovanou o zastavení odvolacího řízení, pokud tak ve stanovené lhůtě neučiní. Tato výzva byla žalované doručena dne 8. 3. 2022, přičemž posledním možným dnem úhrady poplatku byla středa 23. 3. 2022.
13. Žalovaná neprovedla úhradu poplatku ve stanovené lhůtě, a namísto toho požádala po uplynutí lhůty podáním z 25. 3. 2022 o osvobození od soudních poplatků s odůvodněním, že nemá žádné příjmy a že by případně mohl být zcela odpuštěn či přiměřeně snížen. Žádost neobsahuje žádnou zmínku o zdravotních problémech žalované či návrh na prominutí zmeškání lhůty k úhradě soudního poplatku.
14. S ohledem na obsah žádosti o osvobození a také na to, že žalovaná je zastoupená advokátem, jsou zcela irelevantní námitky žalované v předmětném červnovém odvolání, že jí v úhradě soudního poplatku a v podání žádosti o osvobození bránilo vážné onemocnění, což ostatně také ničím nedoložila.
15. Stejně tak je pro běh zákonné lhůty k úhradě soudního poplatku irelevantní to, že soud prvního stupně zaslal žalované daný formulář s prohlášením o poměrech, protože to nemá žádný vliv na běh této zákonné procesní lhůty.
16. Lze tak uzavřít, že pokud tedy žalovaná neuhradila soudní poplatek za podané odvolání přes výzvu soudu s poučením o následcích při jeho nezaplacení, pak soud prvního stupně nemohl postupovat jinak, než řízení zastavit podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích.
17. Správným je i nákladový výrok usnesení, jenž vychází z § 146 odst. 2 věty první o. s. ř., neboť to byla žalovaná, kdo z procesního hlediska zavinila jeho zastavení, a dále z toho, že žalobkyni žádné náklady nevznikly. Jen pro úplnost je třeba uvést, že návrhu na nařízení předběžného opatření bylo vyhověno jen zčásti, a proto za něj nepřísluší náhrada nákladů žádnému z účastníků.
18. Odvolací soud proto napadené usnesení včetně závislého výroku o náhradě nákladů řízení jako věcně správné podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
19. O náhradě nákladů tohoto odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. s tím, že v tomto odvolacím řízení náleží jejich náhrada plně úspěšné žalobkyni. Její náklady tvoří odměna za zastoupení advokátem ve výši 1.550 Kč, a to za 1 úkon právní služby dle § 11 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), spočívající ve vyjádření k odvolání s poloviční sazbou mimosmluvní odměny ve výši 1.550 Kč, což je vypočteno z tarifní hodnoty 50.000 Kč, podle § 9 odst. 4 advokátního tarifu.

20. Dále je tvoří náhrada režijního paušálu ve výši 300 Kč za 1 úkon právní služby dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, a náhrada 21 % DPH ve výši 388,50 Kč (z částky 1.850 Kč). Celkem se jedná v tomto odvolacím řízení o náklady ve výši 2.238,50 Kč.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je za podmínek § 237 o. s. ř. přípustné dovolání, které lze podat k Nejvyššímu soudu České republiky ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 20. prosince 2022

JUDr. Roman Horáček, Ph.D., v. r.
předseda senátu